

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

**LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGOS
KOVO MĖNESIO
VADOVŲ KLUBO TEMŲ PRISTATYMAS
2024 m. kovas**

NACIONALINIŲ TEMŲ PRISTATYMAS – Lietuvos moksleivių sąjungos Valdybos rengiamas leidinys, skirtas informuoti moksleivius bei visuomenę apie kasmėnesiniuose, 41-ame savivaldybių vykstančiuose organizacijos vienijamų moksleivių susitikimuose – Vadovų klubuose – diskutuojamas temas. Tikimės, kad šis leidinys padės geriau suprasti šių dienų moksleivių ir jaunimo aktualijas, problemas ir padės pasiruošti kokybiškoms diskusijoms reikiamomis temomis mokinių savivaldose, mokyklose, o Vadovų klubuose išreikšta atstovų nuomonė atspindės mokyklos moksleivių nuomones. Šiame leidinyje pateikiamos tik nacionalinės temos, skirtos visoms LMS vienijamoms savivaldybėms. Informaciją apie papildomas, jūsų savivaldybėje Vadovų klubuose aptarinėjamas regioninės reikšmės temas savarankiškai pateikia LMS padaliniai.

TEMOS:

1. „MokRinkimai“;
2. Dėl visuotinio šaukimo. Karo prievolės įstatymo projekto;
3. Tyrimas apie moksleivių dalyvavimą veiklose regioniniu lygmeniu;
4. Regioninė jaunimo politika.

1. „MOKRINKIMAI“

Lietuvos moksleivių sąjunga kartu su Lietuvos jaunimo organizacijų taryba kviečia kartu sušukti „Man ne dzin“ ir įgyvendinti pilietiškumą skatinančias iniciatyvas savo mokyklose bei pasidalinti galimybėmis su mokytojais, bendraamžiais.

Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovai (LiJOT), kviečia Jūsų mokyklą prisijungti prie „Man ne dzin“ kampanijos, skirtos skatinti jaunus žmones visoje Lietuvoje aktyviai domėtis ir dalyvauti pilietiniame gyvenime.

„Man ne dzin“ – tai iniciatyva, siekianti ugdyti jaunų žmonių supratimą apie jų demokratinę galią, skatinti aktyvumą ir atsakomybę tapti informuotais ir atsakingais valstybės piliečiais. Šiais metais, siekiant atsakingo jaunų žmonių įsitraukimo, didesnę dėmesį norime skirti mokiniams (14-19 m.), ugdant jų įprotį domėtis ir įsitraukti į demokratinius procesus. Kviečiame ateinančiu laikotarpiu prisidėti prie pilietinio ugdymo kokybės didinimo, stiprinant praktinius jaunimo įgūdžius, organizuojant rinkimų simuliacijas (mock elections) „MokRinkimai“ mokyklose.

Tikslas – sukurti prielaidas jauniems žmonėms domėtis apie politinę sistemą, suteikti daugiau žinių apie skirtingų institucijų kompetencijas, jauniems žmonėms įdomiai ir jiems aktualiu būdu pristatyti politinėje sistemoje dalyvaujančių politikų, kandidatų idėjas ir programas.

Pasiruošimo etapas: Balsas, kuris yra išreikštas be pasirengimo, yra beprasmis. Prisijungiančioms mokykloms kovo pabaigoje išsiųsime metodinės medžiagos paketą, kuriame bus pateiktos interaktyvios užduotys, teorinė medžiaga, skirtingų iniciatyvų idėjos, taip pat bus pateikta informacija apie kandidatus į Lietuvos Respublikos Prezidento poziciją, Europos Parlamentą. Šią medžiagą galėsite integruoti į pamokas ar kitas mokyklos veiklas. Taip pat turėsite galimybę bendradarbiauti su skirtingomis jaunimo organizacijomis, siekiant užtikrinti veiklų įgyvendinimą savo mokyklose ir bendruomenėse.

Balsavimo etapas: Po pasiruošimo laikotarpio organizuojami simuliaciniai rinkimai Jūsų mokykloje su realiais kandidatais į LR Prezidento poziciją, Europos Parlamentą bei referendumas dėl LR Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo. Jums pateiksime detalias rinkimų organizavimo gaires, kuriose bus pabrėžti svarbiausi akcentai ir aprašyti vaidmenys (pvz., rinkimų stebėtojai, komisija), taip suteikiant vaidmenis moksleiviams, kurie praktiškai susipažins su balsavimo procesais.

Simuliacinių rinkimų praktika egzistuoja kitose Europos valstybėse. Ši iniciatyva skatina demokratijos supratimą, plečia mokinių politines žinias bei didina pilietinį įsitraukimą bei suteikia ankstyvesnį supažindinimą su rinkimų procesais.

Balsavimas bus organizuojamas tik prieš I-ąjį Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų turą. Siekiant išvengti bet kokių regimybės dėl agitacijos konkrečių kandidatų atžvilgiu, bendrus balsavimo rezultatus skelbsime pasibaigus balsavimo laikams – kai užsidarys balsadėžės.

Organizavimas: Organizavimo detalės, metodinė medžiaga bus pateikta užsiregistravus. Būsime pasiruošę teikti Jums reikiamą informaciją ir paramą, kad padėtume Jūsų mokyklai sėkmingai organizuoti šias veiklas. Dalį organizavimo procesų siūlytume perduoti į mokinių rankas – mokinių

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

savivaldai, egzistuojantiems mokinių klubams ar kitiems aktyviems moksleiviams, taip skatinant jų socialinį ir pilietinį aktyvumą, ugdant kitas bendrąsias kompetencijas.

Paskatos ir įtraukimas: Norėdami paskatinti didesnę įsitraukimą, aktyviausiems moksleiviams, prisidedantiems prie iniciatyvų ir rinkimų organizavimo, galėsime išduoti pažymėjimus dėl socialinių – pilietinių valandų. Kiekvienai dalyvavusiai mokyklai išreikšime padėką už moksleivių pilietinį ugdymą bei prisidėjimą prie organizuojamų iniciatyvų. Be to, kelios aktyviausios, kūrybiškiausios, inovatyviausios mokyklos, organizavusios rinkimus savo bendruomenėse, po įvykdytų iniciatyvų galės laimėti apsilankymą ir paskaitą iš aktyvaus visuomenės veikėjo.

Lietuvos moksleivių sąjunga prisidedama taip pat siūlys savo veiklas, siūlome į jas atkreipti dėmesį ir pasinaudoti proga.

2. DĖL VISUOTINIO ŠAUKIMO KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO PROJEKTO

Siekdama stiprinti šalies gynybą ir didinti visuomenės įsitraukimą į visuotinę gynybą, Krašto apsaugos ministerija inicijuoja šaukimo į nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos (NPPKT) sistemos pakeitimus. Pakeitimai sudarys sąlygas didinti privalomosios karo tarnybos patrauklumą, parengti didesnę skaičių jaunesniųjų vadų bei Lietuvos kariuomenei trūkstamų specialistų, taip pat pritraukti daugiau karinį parengtumą įgijusių jaunuolių į profesinę karo tarnybą, didinti aktyviojo kariuomenės personalo rezervo skaičių, tuo pačiu sudarant prielaidas pereiti prie visuotinio šaukimo.

Vieni iš svarbiausių pakeitimų moksleiviams:

Siekama, kad 17 metų asmenys pasitikrintų sveikatą Lietuvos kariuomenės gydymo įstaigose, iki jiems sukaks 18 metų. Sulaukę 18 metų ir/arba baigę vidurinę ar profesinę mokyklą asmenys galėtų iš karto pradėti privalomąją pradinę karo tarnybą.

1. Ar pritariate visuotiniam šaukimui?
 - 1.1. Jeigu taip, kodėl?
 - 1.2. Jeigu ne, kodėl?
-

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

Šaukimas akademinio proceso metu.

Jaunuoliai, kurie įstojo/mokosi aukštojoje mokykloje ir yra įtraukti į šaukiamųjų sąrašus, turės keleta variantų:

- pasirinkti atlikti tarnybą pagal Jaunesniųjų karininkų vadų mokymo programą;
 - atlikti tarnybą Krašto apsaugos savanorių pajėgose;
 - sustabdyti savo studijas ir atvykti įprastai 9 mėn. nuolatinei privalomajai karo tarnybai;
 - teikti prašymą dėl karo tarnybos atidėjimo individualia tvarka.
2. Kaip vertinate idėją dėl studentų šaukimo akademinio proceso metu?
 3. Kaip vertinate mintį, jog studentai akademinio proceso metu atliktų savanorišką tarnybą?
 4. Ar manote, jog alternatyvi karo tarnyba turi būti plečiama?

Karo prievolės įstatymo projektas:

<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/a8a8725099c611eea70ce7cabd08f150>

3. TYRIMAS APIE MOKSLEIVIŲ DALYVAVIMĄ VEIKLOSE REGIONINIŲ LYGMENIU

Šis tyrimas apie moksleivių dalyvavimą veiklose regioniniu lygmeniu Vadovų klube pasirodo jau antrą kartą. Prisiminkime apie ką tąkart kalbėjome.

Tyrimo tikslas - sužinoti moksleivių nuomonę apie dalyvavimą jaunimo nevyriausybių organizacijų ir jaunimo centrų/erdvių veiklose regioniniu lygmeniu, esmines pasyvumo, nedalyvavimo priežastis, įsitraukimą į jaunimo centrų/erdvių veiklas ir priemones, kurios skatina moksleivius aktyviau dalyvauti regioniniu lygmeniu.

Šįsyk siekdami kokybiškesnio rezultato ir teisingų išvadų formavimo kviečiame pildyti tyrimo apklausą ir ją dalintis su moksleiviais. Taip pat norime Vadovų klube dalyvaujantiems nariams priminti apie jų pareigas. Iš narystės sutarties taisyklių:

11. Nariai privalo:

11.4. Teikti savo atstovaujamai mokyklos bendruomenei informaciją apie LMS veiklą;

Taigi, norime paraginti laikytis šios narystės sutarties taisyklės ir atsakingai pasidalinti šiuo tyrimu su atstovaujamos mokyklos bendruomene. Visiems kitiems Vadovų klube dalyvaujantiems

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

moksleiviams taip pat norime priminti, jog šis tyrimas siekia tikslingai ir kokybiškai atstovauti Jūsų nuomonę, o to pasiekti padės Jūsų skirtas laikas užpildyti ir pasidalinti šio tyrimo apklausa.

Tyrimas - <https://forms.gle/eyhyttQ7Rfrs9yaM9>

Kilus klausimams galite kreiptis:

Melita Mikalevičiūtė

Prezidento patarėja jaunimo politikos klausimais

El. paštas: melita.mikaleviciute@moksleiviai.lt

4. REGIONINĖ JAUNIMO POLITIKA

Šioje skiltyje su savo miesto padalinio pirmininku, regioninės jaunimo politikos koordinatoriumi aptarsite Jūsų mieste, rajone esančius svarbius klausimus, kitas aktualias temas, problemas. Prieš Vadovų klubą su savo komandomis, mokyklos bendruomene galite pasiruošti Jums aktualius klausimus, išsiaiškinti šiuo metu vyraujančias problemas Jūsų mokykloje, o padalinio pirmininkas ir savanoriai padės visais kilusiais klausimais.

KONTAKTAI:

Kilus klausimams kreiptis:

LMS Valdybos narė

Austėja Išganaitė

El. paštas: austeja.izganaite@moksleiviai.lt
